

Hizkuntza minorizatuentzako benetako berdintasuna eskatuko du HBk Brussselan

'Killilea' txostena Parlamentuko Kultur Batzordeak jorratuko du

HBk Europako hizkuntza minorizatuaren aldeko zuzenketak aurkeztuko dizkio mintzaira hauek arautzeko Brussselan gaur eztabaidatzen hasiko den 'Killilea' txostenari. Ekimenaren xedea hizkuntz diskriminazioa gainditu eta berdintasuna lortzea da, Joseba Alvarez Euskara Batzorde Nazionalekoak eta Karmelo Landa eurodiputatuak atzo Donostian azaldu zutenez.

JOSE MARI PASTOR / DONOSTIA

Europako Legebiltzarrak osatu berri duen txostenak bertako hizkuntza minorizatuaren defentsa arautu nahi du. Killilea diputatuaren izena duen proposamen hau zabalik dago oraindik eta Brussselan Parlamentuko Kultur Batzordean eztabaidatu eta gero Strasburgera eramango dute Legebiltzarrean bozkatzeko.

HBk ikerketa bat egin du Europako hizkuntzei buruz eta horri buruzko txosten bat osatu Estatu hizkuntza eta Nazio hizkuntzen arteko gatazka agertaraziz. Nazio Batuek, Europako Kontseiluak, Europako Komunitateak eta nazioarteko beste erakunde batzuek emaniko datuen arabera, EKn bederatzi hizkuntza baizik ez dira ofizialak baina zortzi bizilagunetatik batek ez du ama hizkuntzatzat hizkuntza ofiziala. «Herriar hauei ez zaizkie beraien eskubideak errespetatzen», esan zuen Joseba Alvarezek.

Landak esan zuenez, oraingo legediaren bitartez arazo politiko bat dago. «Zein ondorio atera daiteke honetatik? Nork bere hizkuntza defenditzeko estatu propio bat osatu beharko du?», galdetu zuen eurodiputatuak.

Behin-behineko irakasleek greba egingo dute bihar eta etzi egonkortasuna eskatzeko

G. AGIRRE / BILBO

EILAS, CCOO, ELA eta LAB sindikatuek egun osorako greba deia egin diete bihar eta etzirako Euskal Autonomi Elkarte (EAE) irakaskuntza publiko ez unibertsitarioko behin-behineko eta ordezko irakasleei. Grebaren helburua irakasle hauentzat egonkortasuna aldarrikatzea da.

Aipaturiko sindikatuek «erabateko ezadostasuna» agertu zuten Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak 1993. urteko enplegu eskaintzari buruz egin duen proposamenaren aurrean. Eskaintza publiko honek 5.000 irakaslerengan du eragina.

«Proposamenak ez dio aurre

Karmelo Landa, HBko europarlamentaria.

SIMAL

Gaur bertan Brussselan eztabaidatzen hasiko diren txostenak 18 puntu nagusi ditu eta Herri Batasunak 21 zuzenketa aurkeztuko dizkio guztira. Zuzenketak hiru ataletan daude banaturik.

Lehenengoa Europako erakundeei dagokie, eta bertan egungo bederatzi hizkuntza onartuek ezezik, besteek ere beraien eskubideak modu praktikotaz errekonoiztuta izatea eskatzen da.

ESTATUEN BELDURRA AGERIAN

Bigarren proposamen sortan zera proposatzen du HBk: Estatuek barruko aniztasun linguistikoa onartzea; hizkuntza horiei ofizialtasuna ematea; 1988an Europako Kontseiluak onartu zuen Hizkuntza Minorizatuaren Agiria sinatzea (Parisek oraindik egin ez duena) eta, azkenik, mugaz gaindiko kolaborazioa posible egitea, Euskal Herria edo Katalunia bezalako herrien ezaugarriak kontuan izanik.

HBren azken zuzenketak herrialde zein eskualdeka landu beharrekoak izango dira. Infor-

mazioa nork bere hizkuntzan jaso ahal izateko albiste agentziak osatzea; funtzionarioek tokiko hizkuntza ikasi behar izatea; bizilagunek hizkuntza propioa menperatzen duten udalerrietan mintzaira horretaz funtzionatu ahal izatea; eta hizkuntza hauek trafiko seinaleetan erabiltzea ditugu hauek.

Landak 'Killilea' txostenaren 16. puntuaren edukia salatu zuen, «Parlamentuaren gomendio hauek ez dute estatuen osotasuna arriskutan jarri behar, ezta ordena publikoa ere» esaten duena. «Gure ustez bereizkeria honekin argi agertzen da estatuek prozesu honi dioten beldurra. Guk zuzenketa bat aurkeztuko diogu puntu honi esanez, halaber, ez dela zailantzat jarri behar herrien autodeterminazio eskubidea».

«Hizkuntz berdintasuna lortu behar da baina Euskal Herrian oso urrun gaude honetatik, euskarak bost egoera legal desberdin bizi dituelako: bat, Iparraldean, hiru Nafarroan eta bat EAEn», bukatu zuen HBko eurodiputatuak.

publikoko hiru deialdien ezaugarriak negoziatzea eskatu dute.

Irakaskuntza publikoan lanean jardun eta hiru deialdi berezien ondoren lanpostu finkorik lortu ez dutenak urteko kontratuarekin sisteman geratzea ere eskatu dute lau sindikatuok. Dena dela, irakasle hauek hamabi hilabeteko antzinatasuna gainditu beharko luketela nabarmendu zuten.

Irakaskuntza publiko ez unibertsitarioko ikastetxeetan batzarrak egingo dituzte gaur 5.000 ikaslerengan eragina duen arazoa aztertzeko. Bihar, berriz, behin-behineko irakasleek kontzentrazioak egingo dituzte EAEko hiru probintzietan eta etzi, Lakua aurrean kontzentratuko dira.

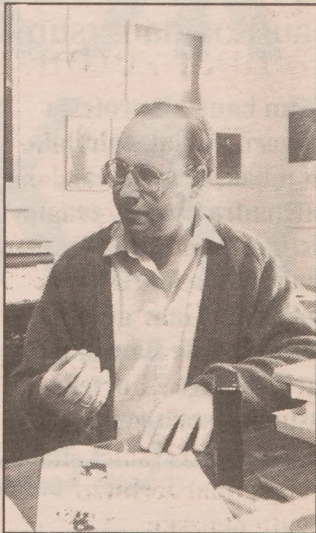
'Euskal eskola berria' gogoeta eta proposamen liburua kalean

J.M.P. / DONOSTIA

'Euskal eskola berria' liburua aurkeztu zuen atzo Unibertsitateko Hezkuntza Mintegiak gai honi buruz gizaritean sortu den kezkarierantzuteko. Hamaika lagunez osatutako kolektibo hau «irakaskuntzaren diziplinartekotasunean eta sektore desberdinen ordezkapenean» oinarritu da lana burutzeko.

Paulo Iztueta eta Mikel Urkola mintegiko kideek liburua edukinaz azaldu zituzten atzo. Alean taldearen helburuak ageri dira, «Konfluentzian ezarriak». Prozesu honi heltzeko funtsezko oinarri bi bereiztu zituzten hizlariak: euskalduntasuna eta publikotasuna. Lehendabizikoa gaia Paulo Iztueta soziologoak landu du eta bigarrena Koldo Gorostiaga juristak.

Jaurlaritzako gobernukideek Eskola Ituna hitzartu eta gero berau izan zen liburua gairatzen, lan taldeak akordio horri buruzko gogoeta eta azterketak egin baitzituen. Hitzarmena atalez atal landu du mintegiak euskalduntasunaren barne inplikazioak eta publikotasunaren kontzeptua az-

Paulo Iztueta.

RUIZ

tertuz, baita autonomia, partaidetza eta gestio ekonomiko eta pertsonalaren atalak ere.

Ondorioz, proposamen batzuk egin ditu kolektiboak euskal eskola publikoa nola ulertzen duen ikusteko eta «eztabaida akademiko bati hasiera emateko». Liburuak osotasunean hartu du irakaskuntzaren esparrua, Unibertsitatea eta bertan gertatzen ari den gatazka ere isladatzen dituelako, Fito Rodriguezek eta Agirre kolektiboak sinatutako artikuluen bidez.

e1e

11-12

euskara batuaz

PAULO AGIRREBALTZATEGI
TXILLARDEGI
XABIER KINTANA
XABIER FALCON
PILARTXO ETXEBARRIA
XABIER MENDIGUREN
ROMAN BERRIOZABAL
IÑAKI GAMINDE
JOSE RAMON ETXEBARRIA
MIREN AZKARATE
PAULO IZTUETA
PATXI URIBARREN
FITO RODRIGUEZ

Diputazio kalea 3 - 1. eskuina 48009 Bilbo
Tel.: 424 17 10

izan zaitez harpidedun!